

Významné životné jubileum dr. Evy Sirackej

Onkológia (Bratisl.), 2016; roč. 11(3): 180

V nedávnych dňoch oslávila významné životné jubileum, 90 rokov, prezidentka Ligy proti rakovine Slovenskej republiky MUDr. Eva Siracká, DrSc.

Narodila sa 1. mája 1926 v Uherskom Hradišti. Po maturite v roku 1945 študovala na Lekárskej fakulte UK v Bratislave, kde v roku 1951 promovala. Už ako medicčka prišla do kontaktu s onkológiou, kde počas povinnej praxe pracovala u „Alžbetínok“ na Onkologickom ústave v Bratislave. Po prechodnom pôsobení na Internom oddelení Okresnej nemocnice v Trstenej sa vrátila ako mladá lekárka na Onkologický ústav, kde od roku 1953 pracovala na rádiologickom oddelení ako prvá žena na Slovensku, ktorá sa venovala rádioterapii. V roku 1956 získala špecializáciu z rádiológie I. stupňa a v roku 1958 špecializáciu z rádiológie II. stupňa a z onkológie. V roku 1964 získala hodnosť kandidáta lekárskych vied (CSc.). V roku 1961 – 1991

pracovala na Ústave experimentálnej onkológie SAV, kde sa na Rádiobiologickom oddelení zameriavala na klinicky orientovaný výskum, predovšetkým na problémy rezistencie a citlivosti nádorov na žiarenie. Počas svojej práce navštívila viaceré zahraničné pracoviská: pracovala na Rádiologickej klinike Onkologického ústavu Nemeckej akadémie vied v Berlíne. V roku 1964 absolvovala študijný pobyt na Rádiobiologickom oddelení Karolinska Institutet v Štokholme, s ktorým naďalej spolupracovala na výskumnom projekte. V roku 1977 získala hodnosť doktora lekárskych a biologických vied (DrSc). Založila Slovenskú spoločnosť pre rádiológiu, rádiobiológiu a fyziku SLS. Bola členkou výborov viacerých odborných národných a medzinárodných spoločností v odbore rádiológie a onkológie, členkou redakčnej rady časopisu Neoplasma.

V roku 1990 založila v Československu Ligu proti rakovine, stala sa jej prezidentkou a v tejto funkcii pokračuje po rozdelení Československa dodnes na Slovensku. Neziskovú organizáciu mnohí poznajú vďaka zbierke Deň narcisov. Z vyzbieraných finančných prostriedkov Liga podporuje rozvoj výskumu, diagnostiky a liečby nádorov či vybavenie nemocníc a hospicov. Dr. Siracká bola zvolená za členku Výkonnej rady Európskej asociácie líg proti rakovine. Spolupracuje na mnohých projektoch programu kontroly rakoviny vyhláseného Európskou komisiou. Prácou Ligy proti rakovine pod vedením dr. Sirackej sa Slovensko zaradilo do programu EÚ „Európa proti rakovine“, ktorého účasť v kontrole rakoviny v Európe je vysoko uznávaná.

Dr. Siracká bola ocenená viacerými domácimi, zahraničnými, resp. medzinárodnými vyznamenaniami. V roku 1983 jej bola udeľovaná Národná cena za výskum heterogenity ľud-

ských nádorových buniek, neskôr Zlatá medaila Slovenskej lekárskej spoločnosti, Slovenskej akadémie vied, Krištáľové krídlo (1997), pocta Honour of Ekotopfilm (2008) za humánne aktivity a iné. Prezident SR jej udelil štátne vyznamenania – Rad Ľ. Štúra III. triedy (2000) a Pribinov kríž I. triedy (2006) za významné zásluhy o rozvoj SR v oblasti zdravotníctva. V roku 2005 bola zaradená Svetovou medicínskou asociáciou (World Medical Association) medzi 65 popredných lekárov sveta, stala sa tak členkou klubu elitných doktorov z 58 krajín sveta. V tom istom roku bola menovaná do vedeckej rady programu EÚ Eurocan1Plus, kde sa zúčastňuje na výskume kvality života onkologických pacientov. V roku 2006 získala ocenenie Žena 21. storočia za celoživotný prínos pre zastupovanie slovenských žien vo svete.

V roku 2011 počas 64. valného zhromaždenia WHO v Ženeve dostala ako prvá Európanka individuálnu cenu Sasakawa Health Prize za jej celoživotnú iniciatívnu prácu v onkológii. V roku 2014 sa stala laureátom Ceny európskeho občana, ktorú jej udelil Európsky parlament v Bruseli.

V júni 2016 bola v sídle SLS slávnostne uvedená do Dvorany slávy slovenskej medicíny a zároveň jej bola udelená Medaila založenia Spoločnosti lekársko-slowanskej.

Vážená pani doktorka, pri príležitosti Vášho významného životného jubilea Vám v mene celej obce slovenských onkológov prajem pevné zdravie, neutíchajúci elán v práci pre dobro každého pacienta, ale aj radosti a pohody v osobnom živote.

*Ad multos annos!
Dalibor Ondruš*